

Европейски съюз

Проект BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

ПРОЕКТ
„ОБУЧЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ
ЗА ФОРМИРАНЕ НА ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И
КОМПЕТЕНТНОСТИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕТО НА
УЧЕНИЦИТЕ.”

МОДУЛ

Оценяване на

междупредметните

връзки

**(по предметни области и общи
междупредметни връзки)**

1. Специфични цели на модула

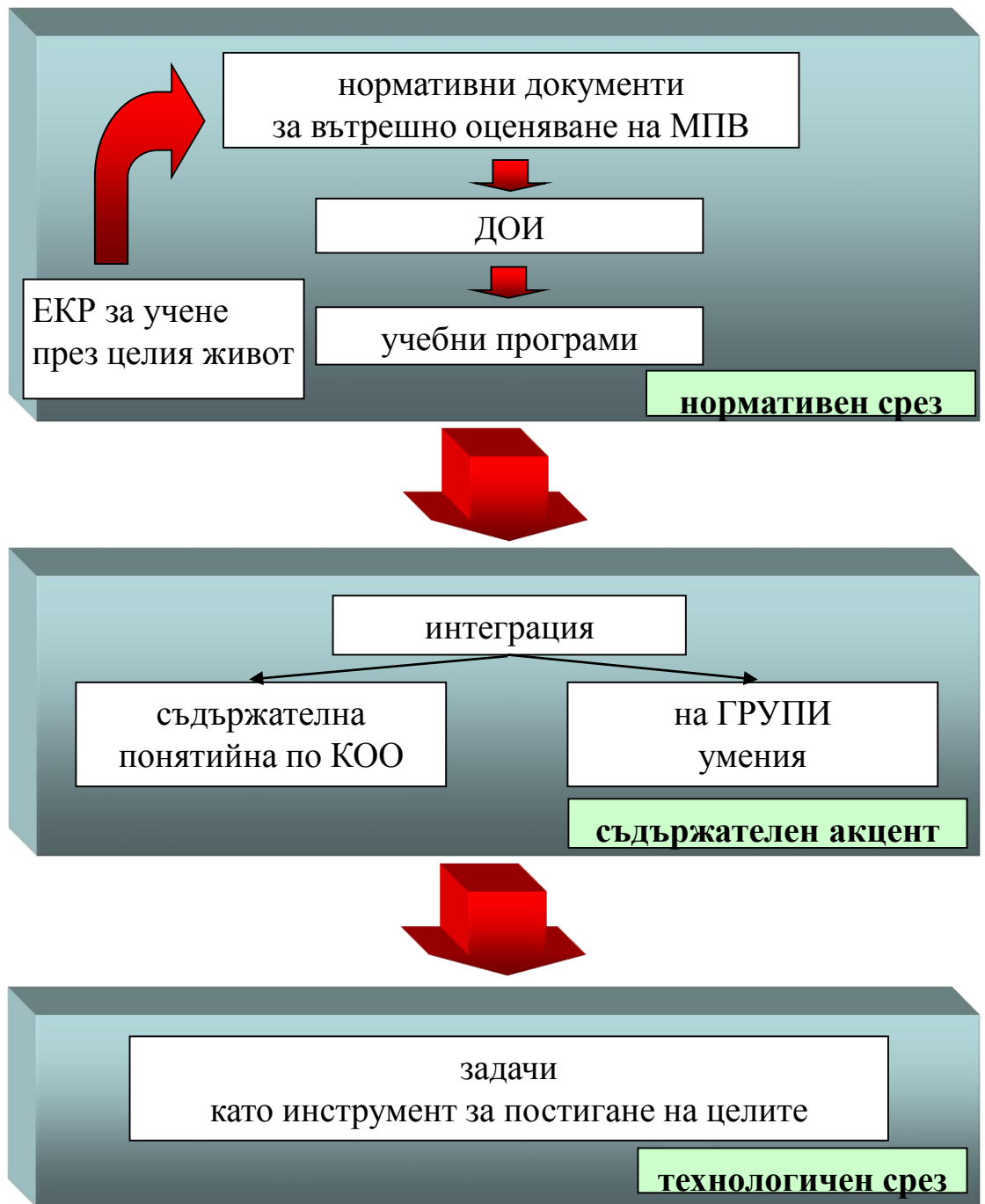
Крайна цел:

Задълбочаване на знанията и развитие на уменията на педагогическите специалисти за вътрешно оценяване на междупредметни връзки по предметни области и общи.

Междинни цели:

- Анализ на взаимоотношението: „наука – културно-образователна област – учебен предмет – учебни програми” в контекста на междупредметните връзки.
- Извеждане на МПВ в умения по предметни области.
- Установяване на съдържателни връзки между различните предмети в КОО и между различните КОО.
- Конструирание на задачи за вътрешно оценяване на МПВ.

Концептуална схема на модула

**Съдържанието
на модула
включва три основни акцента:**

1. Нормативни
детерминанти
на
оценяване на
междупредметни
връзки

2. Планиране и
оценяване на
междупредметни
връзки
в рамките на
една КОО
и между
различни КОО

3. Технологичен
аспект на
оценяването
на
междупредметни
връзки

ТЕМА 1

Междупредметните връзки в модела
на подготовка на учителя

Три аспекта на термина интеграция в условия на професионално-педагогическото им декодиране

Нормативен аспект

анализ и синтез
(разпознаване и групиране)

Съдържателен аспект

аргументиране
(разпознаване, сравнение, избор)

Технологичен аспект

конструиране на професионално решение
(избор и групиране)

ТЕМА 2

**Нормативни детерминанти
на оценяването на
междупредметни връзки**

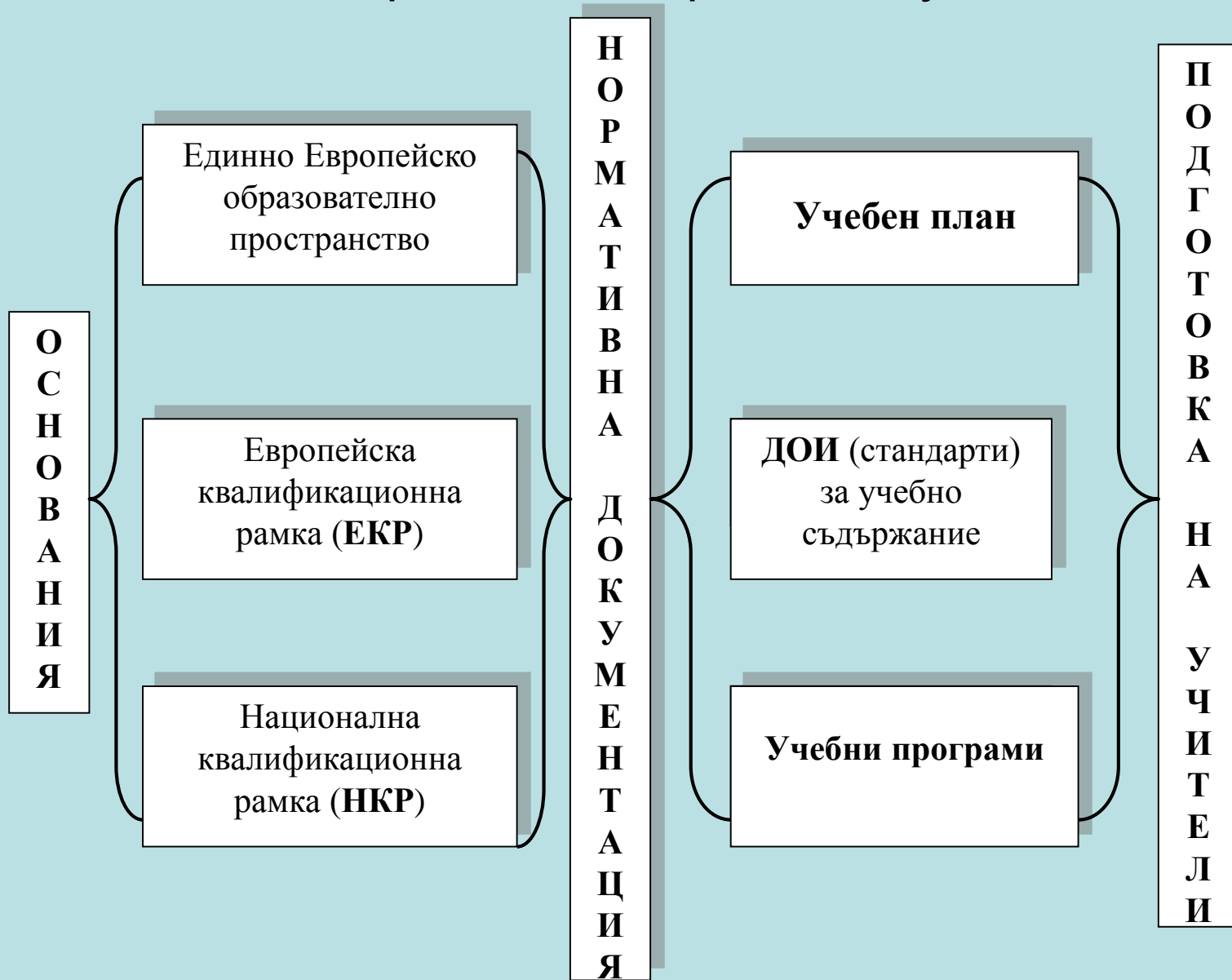
Интегралност и интердисциплинарност на знанията, уменията и компетенциите

Синхронизирано усвояване на различни аспекти на едно и също учебно съдържание (теми, понятия, проблеми) в два или повече учебни предмета

Умения за открояване на съдържателни или функционални връзки между процеси и явления, изучавани в различни учебни предмети

Прилагане на знания умения, формирани в различни учебни предмети

Основания и декомпозиция на нормативния аспект на интеграцията в средното училище

А) Учебен план

- Определя съдържателната структура на образователната система и в този смисъл е с относителна устойчивост и стабилност във времето.
- Интеграцията, на ниво учебен план, намира своето отражение в обособяването на КОО като интегративни съдържателни полета, предметени чрез съответни учебни предмети.

Б) ДОИ (стандарти) за учебно съдържание

- Определят обема и равнището на общообразователната подготовка на учениците (в рамките на предвидените в учебния план учебни предмети и време).
- Представяват система от изисквания, предявени към нивото на постижения на учениците на края на образователен степен или етап и в този смисъл встъпват в ролята на критерии за оценка на състоянието на системата по отношение на реализирането на целите.

В един стандарт има части, които имат за адресат различни учебни предмети, или един и същ учебен предмет, но за

различни класове.

**ядра на учебно
съдържание**
(като съдържателни
инварианти)

умения
(като общи „умелости“,
независимо
от предметната област
– напр. дефиниране,
сравнение,
разпознаване,
групиране,
анализиране,
приложение и т.н.)

**елементи
на учебното знание**
(понятия, закони,
закономерности,
теории,
определени чрез
интегриране на
съществени признаци
на определена основа).

В) Учебна програма

- Определя обема и структурата на учебното съдържание по даден учебен предмет и клас.
- Отразява концепцията за образование (за даден етап от развитието на системата) като логически, психолого-педагогически и методически конструкт.

- В учебната програма има както вътрепредметни, така и междупредметни връзки в рамките на една или повече КОО.
- Интегративните връзки са формулирани като възможности по модела:
 - ✓ **какво?** (знание и умение, от кой учебен предмет/предмети)
 - ✓ **с какво?**
 - ✓ **къде?**

Взаимоотношения: учебна програма – организация на процеса на обучение.

Учебна програма
(елемент – **ВПМ и МПВ**)

Обобщени задължителни
елементи от **мароструктурата на
форми на организация**

*„Човекът и природата” 5.
клас*
*На учениците се осигурява
възможност за:*

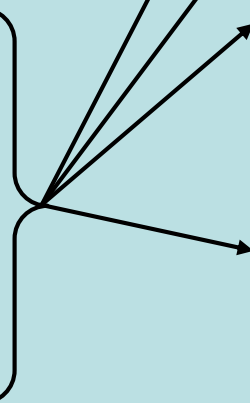
.....
**Прилагане на знания за
вода, минерални соли и
слънчева светлина при
описание на процеса
хранене при растенията.**

Рефлексия върху минал опит

Мотивиране за дейност

**Първичен синтез (и
съпътстваща корекционна и
оценъчна дейност)**

**Вторичен синтез (и
съпътстваща корекционна и
оценъчна дейност).**

ТЕМА 3

Съдържателен аспект
на интеграцията

Видове междупредметни връзки
в рамките на една КОО и между
различни КОО

Групи знания в зависимост от образователната им функция

Номинативни знания

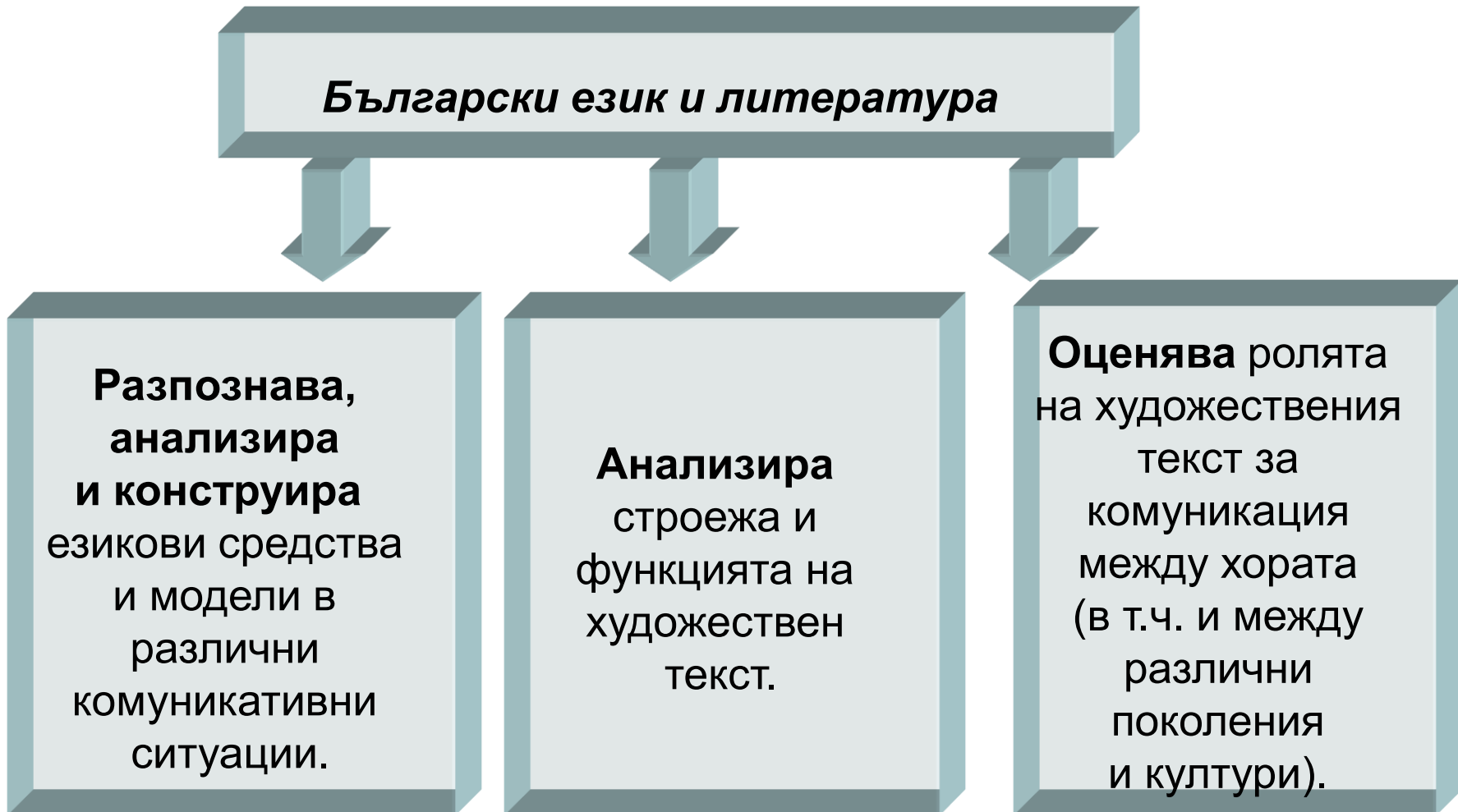
(информационно-познавателни) – факти, понятия от съответните научни области, закони, закономерности, теории, идеи;

Аксеологични (оценъчни) знания

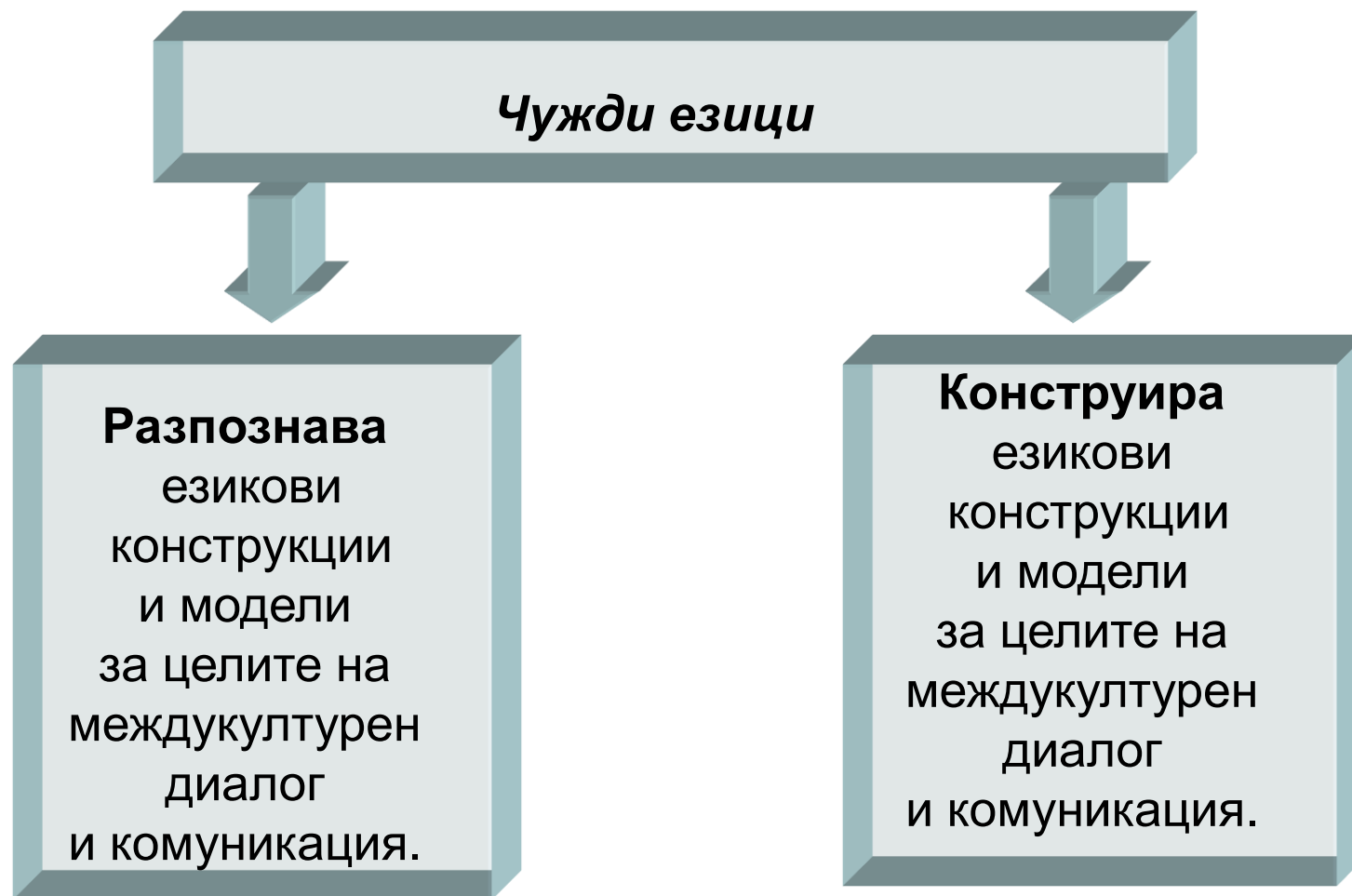
– т.е. знания, на които се „опира“ даден поведенчески модел на личността

Праксеологични (приложни) знания

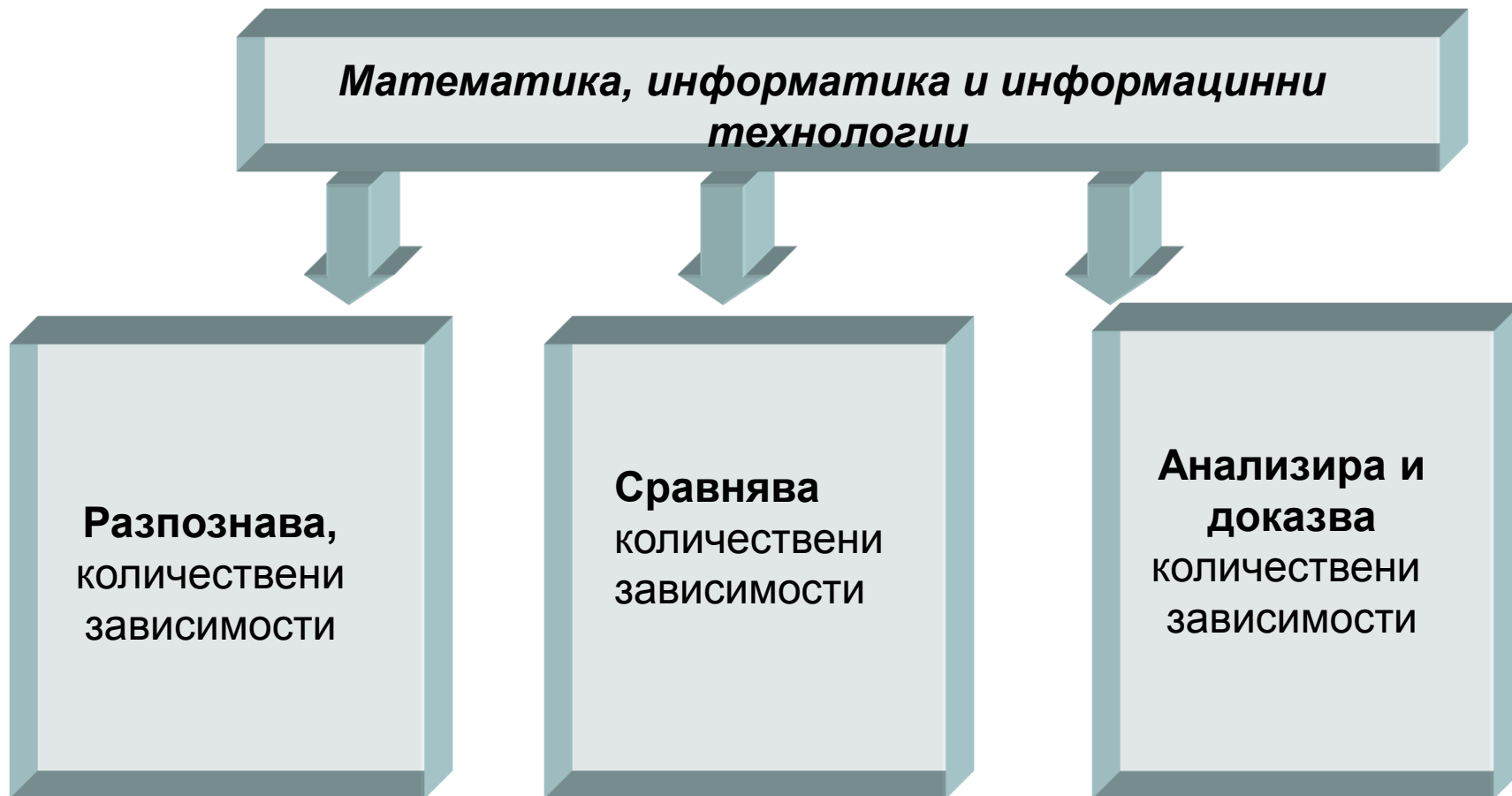
Основните когнитивни умения по културнообразователни области (КОО)

Основните когнитивни умения по културнообразователни области (КОО)

Основните когнитивни умения по културнообразователни области (КОО)

Основните когнитивни умения по културнообразователни области (КОО)

Обществени науки и гражданско образование

```
graph TD; A[Обществени науки и гражданско образование] --> B[Изброява, описва в последователност (пространствено-времева) факти]; A --> C[Открива и обосновава причинно-следствени връзки между общественно-икономически факти.]; A --> D[Анализира факти, конструира и аргументира лична позиция.];
```

**Изброява,
описва в
последователност**
(пространствено-
времева)
факти

**Открива и
обосновава**
причинно-
следствени
връзки
между общественно-
икономически факти.

Анализира
факти,
конструира и
аргументира
лична позиция.

Основните когнитивни умения по културнообразователни области (КОО)

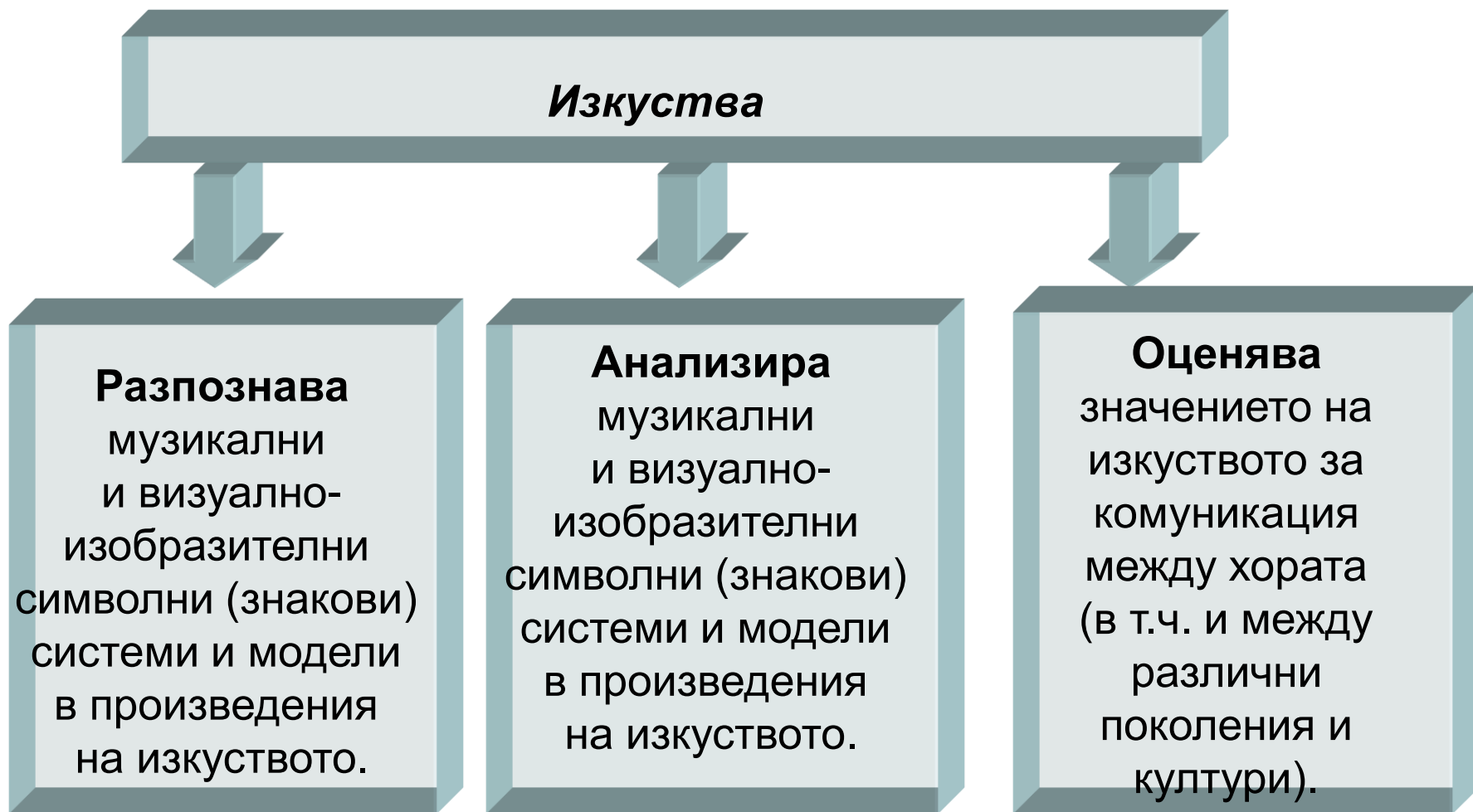
Природни науки и екология

Описва,
разпознава,
сравнява,
анализира
природни обекти,
процеси и явления.

Провежда
наблюдения и
експерименти
с вещества и
тела от
живата и
нежива природа.

Разпознава,
анализира,
сравнява
и доказва
количествени
зависимости
при характеристики
на процеси и
явления в природата.

Основните когнитивни умения по културнообразователни области (КОО)

Основните когнитивни умения по културнообразователни области (КОО)

Физическа култура и спорт

```
graph TD; A[Физическа култура и спорт] --> B[Разпознава спортно-технически и тактически елементи в основни групи спорт]; A --> C[Анализира спортно-технически и тактически елементи в основни групи спорт]; A --> D[Прилага спортно-технически и тактически елементи в основни групи спорт];
```

Разпознава
спортно-
технически и
тактически
елементи в
основни групи спорт

Анализира
спортно-
технически и
тактически
елементи в
основни групи
спорт

Прилага
спортно-
технически и
тактически
елементи в
основни групи
спорт

Общи, интегриращи умения в обучението по учебните предмети във всички КОО се свеждат до:

- **назовава**
- **изброява**
- **описва**
- **разпознава**
- **анализира**
- **конструира**
- **оценява**
- **доказва (обосновава)**

*факти, понятия,
закони,
закономерности
и теории от
различни области
на науката,
изкуството и бита.*

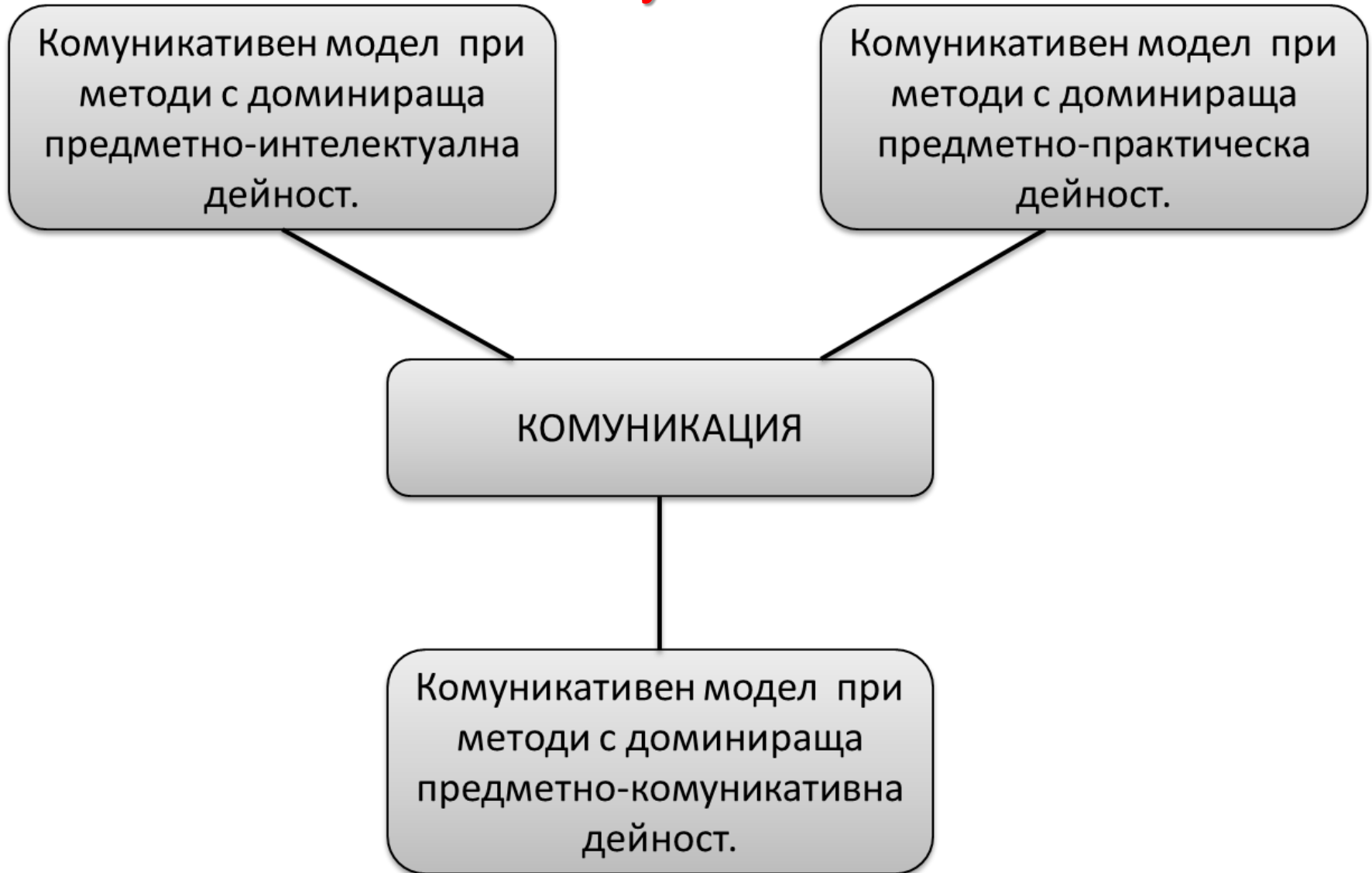
Общи информационни междупредметни връзки на примера на понятието комуникация

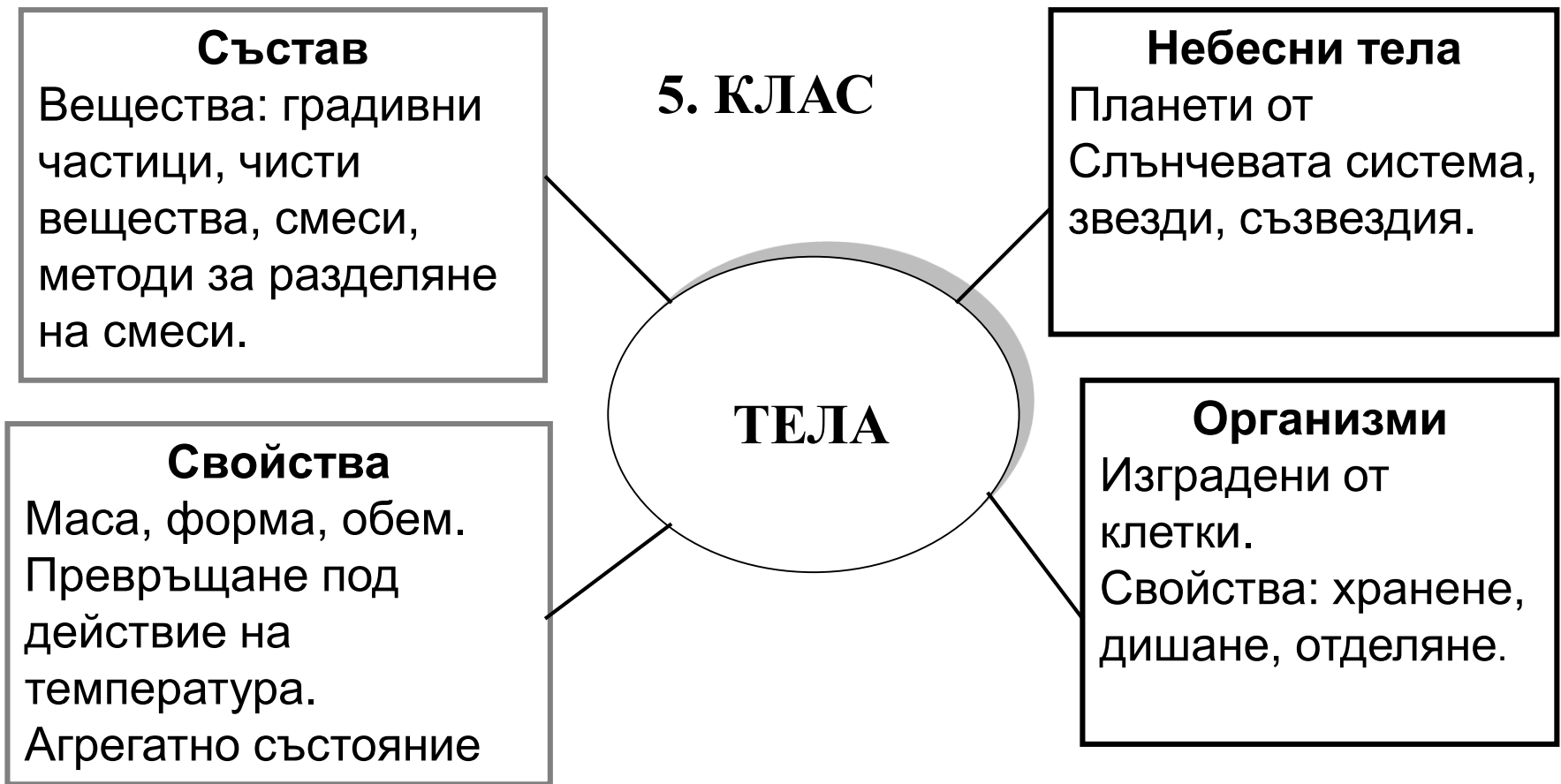
Общи междупредметни връзки по умения на примера на понятието комуникация

Общи междупредметни връзки по методи на обучение

Интегриращото понятие „тела“ в Човекът и природата, 5. клас

ПРАКТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

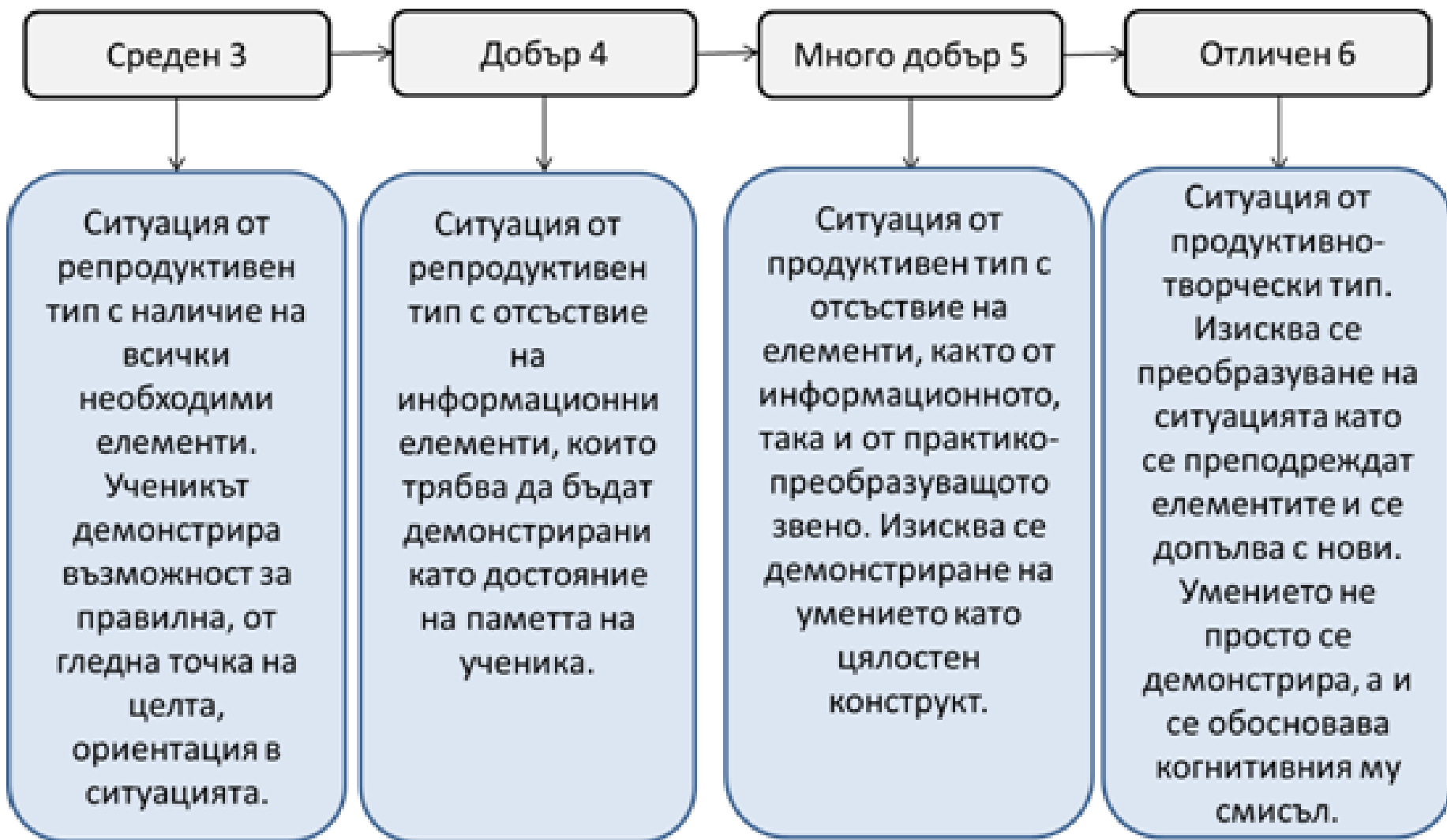
Работа по задача 1 от тетрадката

ТЕМА 4

**Технологични аспекти на
оценяването на
междупредметни връзки**

Параметри на ситуацията и съответстващите им оценки

Оценяване на уменията за дефиниране

<i>Среден 3</i>	<i>Добър 4</i>	<i>Много добър 5</i>	<i>Отличен 6</i>
<p>Дефинира чрез назоваване само на съществени признаци</p>	<p>Дефинира чрез родов признак, обща съществени признаци и логически съюзи между тях</p>	<p>Дефинира, илюстрира с примери и означава на изображение съществените признаци</p>	<p>Дефинира, разпознава, независимо от начина на представяне и обосновава принадлежност на обекти към съответното понятие</p>

ПРАКТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Работа по задача 2 от тетрадката

Етапи на изграждане на интегративен конструкт

Оценяване на интегративен конструктор

<i>Среден</i>	<i>Добър</i>	<i>Много добър</i>	<i>Отличен</i>
Представя интегративен конструктор като избира от дадени наготово, адекватни на целта, елементи.	Представя интегративен конструктор от самостоятелно избрани елементи адекватни спрямо целта.	Представя интегративен конструктор от самостоятелно избрани и логически свързани елементи, адекватен на целта.	Представя интегративен конструктор от самостоятелно избрани и логически свързани елементи и обосновава адекватността на конструктора спрямо целта.

ПРАКТИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Работа по задача 3 и 4 от тетрадката

БЛАГОДАРЯ

ЗА

ВНИМАНИЕТО!